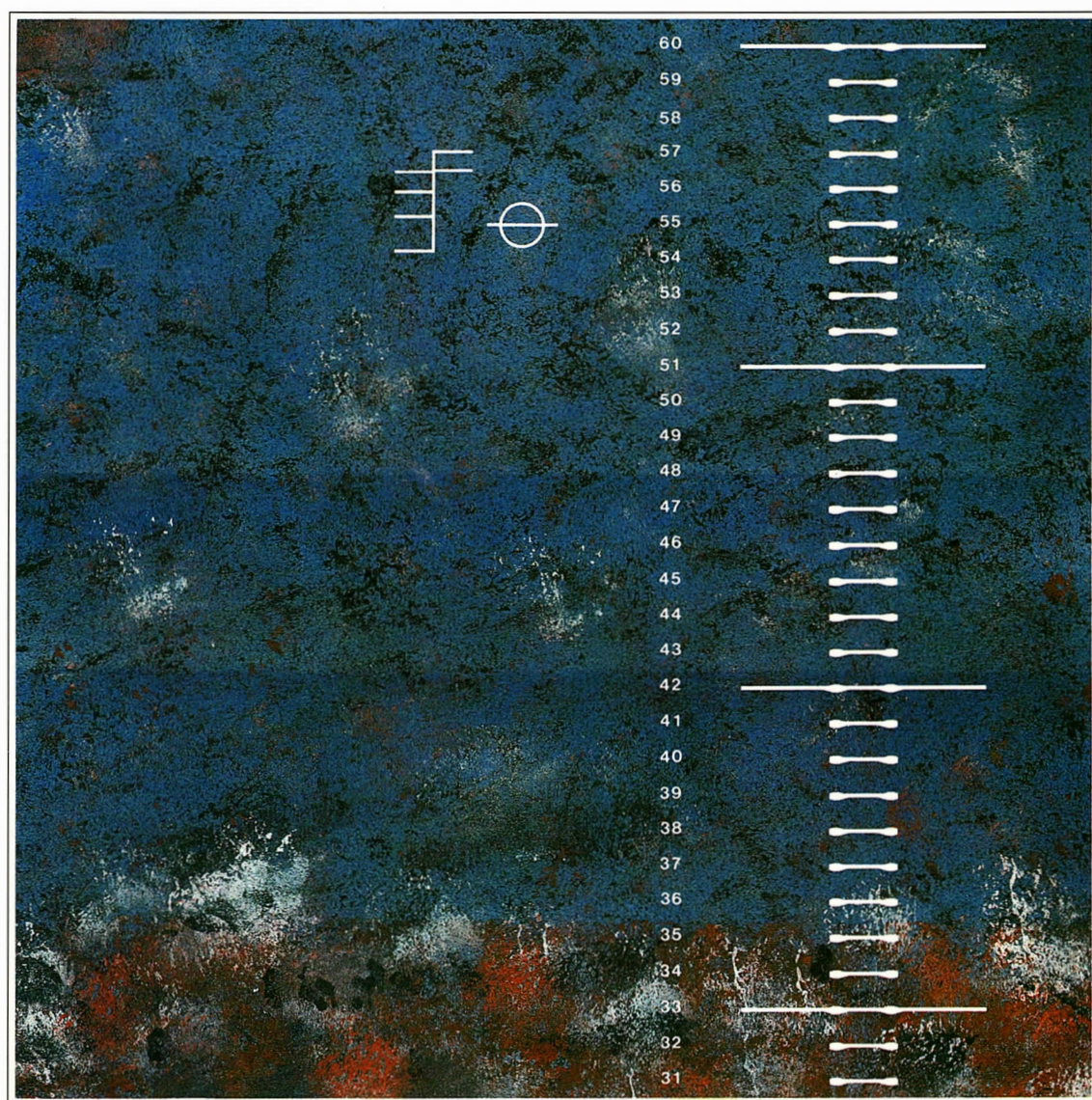
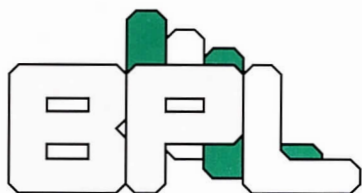

JAARVERSLAG 1993

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOOSDRECHT

Admiraliteitskade 40, 3063 ED Rotterdam

postbus 830, 3000 AV Rotterdam

Telefoon: 010-4987400, Fax: 010-4523390

ABN•AMRO rek.nr. 49.71.49.729

Postbank rek.nr. 5710582

OMSLAG: IN MAXIMAAL '30 TREDEN' NAAR EEN DEUGDELIJK PENSIOEN

JAARVERSLAG 1993

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN/NEDERLAND

1

INHOUDSOPGAVE

3

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR	4
FINANCIEEL EN ADMINISTRATIEF BEHEER	5
VOORWOORD	6
ALGEMEEN	
Inleiding	8
Overdracht van pensioenkapitaal	8
Premie en pensioengrondslag per 1 januari 1994	9
Vestiging in het buitenland	9
Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij	9
Recente ontwikkelingen op pensioengebied	9
Verevening bij echtscheiding	9
Pensioen- en spaarfondsenwet	10
Algemene Nabestaandenwet	10
Flexibele pensioenspaarregeling / flexioen	10
Bestuurssamenstelling	10
BESTUURSBELEID	11
HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID IN 1993	12
ACTUARIEEL VERSLAG	16
ACCOUNTANTSVERKLARING	17
JAARREKENING 1993	
Balans per 31 december 1993	18
Rekening van baten en lasten over 1993	19
Toelichting op de balans en de rekening van baten en lasten	20
Specificatie gezamenlijke beleggingsrekening RABO Bank	26
BIJLAGEN	
1 Checklist(wat te doen)na overlijden partner	27
2 Enige begrippen	29
3 Uit het jaarverslag Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij 1992	31
4 Structuurschema volks- c.q.werknemersverzekeringen	32
Aftrekbare premie lijfrenteverzekering	33
5 Statistieken ouderen naar leeftijd en burgerlijke staat	34
6 Frekwentieverdeling deelnemers januari 1994	36
7 Voorbeelden van pensioenuitkeringen in ronde bedragen uit de Loodsenregeling 1994	37

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

4

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter :

A.G. Nauta* ,
Kerkhoflaan 40
4371 CC KOUDEKERKE
Telefoon 01185-2606 (Fax)

Secretaris :

Mr. Th.M. Handstede***,
President Wilsonweg 38
3069 AP ROTTERDAM
Telefoon 010-4207621 (Fax)

BESTUURSLEDEN

J. Aldershof* ,
Klaverruiter 28
3224 BJ HELLEVOETSLUIS
Telefoon 01883-18000

R.M. Eichelsheim** ,
Strausslaan 32
2992 PD BARENDRECHT
Telefoon 01806-16899

T. van der Lei** ,
Oude Zeedijk 25
4571 PP AXEL
Telefoon 01145-715

L.Kazemier* ,
Stelmakerij 23
9932 GJ DELFZIJL
Telefoon 05960-22160

E.M. Visser* ,
Duitslandlaan 94
1965 BH HEEMSKERK
Telefoon 02510-33881

*Alle bestuursleden zijn benoemd door
de Algemene Raad van de Nederland-
se Loodsencorporatie.*

* Aangewezen door de Regionale Loodsencorporatie uit hun deelnemers

** Benoemd uit alle deelnemers

*** Benoemd uit de deelnemers met functioneel leeftijdspensioen.

FINANCIEEL EN ADMINISTRATIEF BEHEER

ACCOUNTANT

Coopers & Lybrand, Marten Meesweg 25, 3009 AV ROTTERDAM

WISKUNDIG ADVISEUR

Heijnis en Koelman B.V., Dalsteindreef 50-52, 1112 XC DIEMEN

ADMINISTRATEUR

Facilitair bedrijf Loodswezen B.V., Admiraliteitskade 40, 3063 ED ROTTERDAM

VERMOGENSBEHEERDER

Rotrusco B.V., ROTTERDAM

HERVERZEKERAAR

Zwitserleven, AMSTERDAM

VOORWOORD

6

RENDEMENT

Het "topjaar" 1992 heeft zijn plaats moeten afstaan aan 1993 met een behaald rendement van 20,7% (de absolute topper).

Wederom een zeer goed resultaat van de vermogenbeheerders.

Het pensioenfonds heeft een deel van het positieve resultaat toegevoegd aan de "Reserve koersverschillen" omdat het niet denkbeeldig is dat na een hausse een terugval komt. Zo wordt getracht te voorkomen dat eventueel latere ongunstige beleggingsresultaten, veroorzaakt door een grote koersval, het beleid van stabiele premies aantast.

Een ander deel van het positieve resultaat zult u in ons verslag terug kunnen vinden onder het hoofd "algemene reserve".

FLEXIBILISERING

Door de modernisering van ons pensioenreglement in 1993 kan het uiteindelijk te bereiken (FLP) pensioen aan individuele wensen worden aangepast. De reeds ingekochte deelnemersjaren, of latere ingekochte flexioenjaren, zullen ook met de reglementaire indexering meegaan.

VERGRIJZING EN AOW

Nederland heeft het laagste percentage ouderen (65-plussers) van Europa. Het nieuwe "Centrum voor verouderingsvraagstukken" waarschuwt bij monde van haar directeur voor overdrijvingen. Bij de vergrijzing van de bevolking gaat het vooralsnog om een heel geleidelijk proces. Pas over ruim 25 jaar, na het jaar 2020, zijn er mogelijk problemen te verwachten. Dat is vanaf het moment dat de na-

oorlogse generatie, geboren tussen 1945 en 1955, 65 jaar of ouder zal zijn. Het is uiteraard wel nodig er nu reeds qua beleid op in te spelen.

Niet alleen dat het nog even duurt maar ook internationaal gezien neemt de vergrijzing in Nederland gelukkig erg bescheiden vormen aan. In Engeland bijvoorbeeld zal in het genoemde omslagjaar 2020 liefst 27,6% van de bevolking ouder dan 65 jaar zijn. In Nederland loopt het naar verwachting op van circa 13 procent nu naar 18,6% in 2020. Dat is statistisch gezien eveneens een stevige toename, maar verrassend is dat Nederland daarmee toch nog altijd zo ongeveer het laagste percentage ouderen van Europa houdt.

Bij de zogeheten dubbele vergrijzing, het percentage hoogbejaarden, is het beeld niet anders.

Nu is 1,1% van de bevolking boven de 85 en in het cruciale jaar 2020 zal dat vermoedelijk zijn opgelopen tot 1,9%. Bijna een verdubbeling dus, maar met dit percentage bevindt Nederland zich, heel opmerkelijk, opnieuw in de staart van het Europese peleton. Duitsland gaat hier met een verwachte 5,5 procent aan kop en Engeland (met 3,6% hoogbejaarden) zit eveneens beduidend hoger.

De vergrijzing in Nederland - en daarmee de te verwachten lastenstijging ten aanzien van de sociale en medische zorgsystemen - moet dus niet worden gedramatiseerd. Mede door het hoge kindertal onder allochtone bevolkingsgroepen zou de vergrijzing in Amsterdam en andere grote steden, volgens recente studies, zelfs al zijn hoogste punt hebben bereikt.

Al met al is de vergrijzing hier dus op zich niet zo'n groot probleem.

Het grote probleem blijft eerder dat deze discussie

sie wordt gebruikt in het kader van budgettaire problemen die de Overheid heeft.

Een solide beleid in deze van de Overheid zou van een waarde vaste onaantastbare AOW moeten uitgaan om de zeer lange termijn planning van de burger, die aan pensioenzaken ten grondslag dient te liggen, niet te ontkrachten.

VISIE 1994

Na de forse koersstijgingen op de Amsterdamse effectenbeurs vraagt menig belegger zich af of de markt nog verder kan stijgen dan wel inmiddels wat overgewaardeerd is.

De analyse van diverse publicaties leidt ons tot de conclusie dat de beurs in historisch perspectief zonder meer hoog gewaardeerd is. Met de huidige geringe inflatie en het aantrekken van de economie zitten de westerse landen conjunctureel weer in de lift en versterken elkaars herstel.

Dit aangevuld met een verwacht winstherstel in 1994/1995 kan de markt nog naar een wat hoger niveau brengen.

Let wel, het jaar waarin de rente maar één kant op kon is voorbij.

Tot slot brengt het bestuur wederom dank aan allen die, in welke functie of kwaliteit ook, in het verslagjaar voor het fonds werkzaam zijn geweest.

Wij danken u voor het in ons gestelde vertrouwen.

Namens het bestuur,

Koudekerke, 11 juni 1994

A.G. Nauta
voorzitter

INLEIDING

Inzake een besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is iedere registerloods verplicht deel te nemen aan de beroepspensioenregeling registerloodsen. Dit resulteert o.a. in de fiscale aftrekbaarheid van de betaalde pensioenpremies naast de normale privé-aftrekbaarheid van premies voor lijfrente en koopsompolis.

Het risico van ongeschiktheid tot het uitoefenen van het beroep van registerloods is onder de gestelde voorwaarden afgedekt in de pensioenregeling.

De Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen is opgericht op 27 mei 1988 en is sedert 1 september 1988 verantwoordelijk voor de uitkeringen inzake de pensioenen.

Het aanvangsbestand bestond oorspronkelijk uit 760 deelnemers. Begin januari 1994 hebben wij een deelnemersbestand van 837. Hiervan zijn 661 registerloodsen, 164 FLP'ers en 6 arbeidsongeschikten; tevens zijn de huidige 6 adspirant-registerloodsen via ons fonds verzekerd.

De pensioenrechten zijn gebaseerd op het aantal te behalen deelnemingsjaren en de voor 1993 vastgestelde pensioengrondslag (*f* 125.562).

Het maximaal te behalen ouderdomspensioen is 45 % ($30 \times 1\frac{1}{2}$) van de pensioengrondslag. Dit is exclusief de uitkeringen inzake volksverzekeringen AOW en AWW. De premie over 1993 bedroeg op jaarbasis *f* 18.455 en de maandpremie dientenvolge inclusief rente-opslag *f* 1.620.

De uitkeringen van het Functioneel Leefijds-pensioen (FLP) volgen de index van de regelingslonen. (Zie bijlage 7)

De uitkeringen van reeds ingegane invaliditeits-

weduwen- en wezenpensioenen zijn m.i.v. 1 januari 1994 verhoogd met 1,3%.

Ook de premievrije pensioenaanspraken zijn op dezelfde wijze verhoogd.

Het risico van het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid komt ten laste van de regionale maatschappen en is derhalve een onderdeel van het winstdelingsreglement in de desbetreffende maatschap.

Na dit jaar vervalt men in de arbeidsongeschiktheidsregeling van het fonds. De volksverzekeringsuitkering Algemene Arbeidsongeschiktheidswet AAW maakt daar onderdeel van uit.

De bestuursleden zullen hun inzicht en kennis van pensioenzaken trachten "up to date" te houden door bijscholing, door voorlichting aan de hand van actuariële toekomstmodellen en door nadere oriëntatie over beleggingen ten behoeve van aanpassing van de "asset-mix".

OVERDRACHT VAN PENSIOENKAPITAAL

In het algemeen wordt overdracht van pensioenkapitaal, dat betrekking heeft op pensioenrechten die zijn opgebouwd in het kader van een dienstbetrekking in Nederland, op initiatief en ten behoeve van de werknemer of (na overlijden) diens achterblijvende echtgenoot of samenlevingspartner in fiscale zin in beginsel als een afkoop van pensioenrechten beschouwd. Dit heeft tot gevolg dat over het overgedragen pensioenkapitaal (ten tijde van de afkoop) en over de uitkeringen (op het moment van uitbetaling) belasting verschuldigd is.

Deze afkoopheffing blijft achterwege wanneer

deze z.g.n. wiskundige reserve wordt overgedragen aan een pensioenfonds.

Een en ander geschiedde bij ons fonds voor zover dit in het kader van de regeling voor reglementaire extra stortingen tot 1 juli 1993 mogelijk was.

**PREMIE EN PENSIOENGRONDSLAG PER
1 JANUARI 1994**

De pensioenpremie is (reglement artikel 4, lid 3) aan de hand van de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud en tengevolge van de reglementswijziging in 1993 verhoogd tot f 2.065 per maand (f 1.640 + f 425 flexioenpremie) De pensioengrondslag is verhoogd tot f 127.194

De premies worden maandelijks door de behorende vennoot van de maatschappen aan het fonds afgedragen.

De pensioengrondslag voor adspirant-loodsen is f 58.320 terwijl de voor hen afgedragen pensioenpremie f 475 per maand bedraagt.

VESTIGING IN HET BUITENLAND

Degenen die zich na hun FLP datum metterwoon in het buitenland vestigen zullen mogelijk (indien er een belastingverdrag met het betreffende land is) geen inkomensheffing (in plaats van vroegere loon c.q. inkomstenbelasting en volksverzekeringspremies) meer behoeven te betalen in Nederland.

Het raadplegen van een belastingdeskundige is in dit geval raadzaam.

Men valt dan in het belastingregime van het desbetreffende land.

Voor degenen die vóór 1940 geboren zijn kan het in bepaalde gevallen nuttig zijn toch gedurende de

periode 59e tot het 65e levensjaar vrijwillig de volksverzekeringspremie te betalen ter voorkoming van gedeeltelijk verlies van AOW / AWW rechten.

BEDRIJFSPENSIOENFONDS KOOPVAARDIJ

Omdat veel van onze deelnemers nog "slapende" rechten hebben bij bovengenoemd fonds zijn ter informatie in de bijlagen enige gegevens uit de jaarverslagen 1991 & 1992 van bedoeld fonds overgenomen.

RECENTE ONTWIKKELINGEN OP PENSIOENGEBIED

De wijziging van de Pensioen -en Spaarfondsenwet is per 8 juli 1994 doorgevoerd.

De wet verevening bij echtscheiding is door het Parlement goedgekeurd. De inwerkingtreding zal per 1 mei 1995 geschieden.

Voorts is de behandeling van de Algemene Nabestaandenwet voorlopig opgeschort.

De Wet Brede Herwaardering II is nog in behandeling in de Tweede Kamer.

VEREVENING BIJ ECHTSCHEIDING

Dit wetsvoorstel is in 1990 bij de Tweede Kamer ingediend. Bij echtscheiding zou geen waardeverrekening meer plaatsvinden, maar krijgt de gewezen echtgenoot recht op uitbetaling van de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde ouderdomspensioen. Het nabestaandenpensioen blijft buiten deze verevening. De pensioenuitvoerder krijgt zo recht-

streeks te maken met twee personen die pensioen-aanspraken hebben. Partijen kunnen van het bovenstaande afwijken.

Dit wetsontwerp is op 26 april 1994 goedgekeurd door de Eerste Kamer. De invoering zal op 1 mei 1995 geschieden.

PENSIOEN - EN SPAARFONDSENWET

De belangrijkste punten daarvan zijn:

- wettelijk recht op waarde-overdracht bij verandering van werkgever; *)
- een verbod tot uitsluiting van part-timers uit de pensioenregeling;
- het brengen van partnerpensioen onder de werkingssfeer van de wet;
- verbod van afkoop bij emigratie *)

ALGEMENE NABESTAANDENWET

De nieuwe Algemene Nabestaandenwet (ANW) is nog steeds niet van kracht geworden als gevolg van een door de Eerste Kamer gesignaleerde ongelijke behandeling van gehuwden en ongehuwd samenwonenden.

De staatssecretaris van Sociale zaken wil dat eerst in de Ministerraad bespreken.

FLEXIBELE PENSIOENSPAARREGELING

Na verkregen goedkeuring van de Algemene Raad is middels een referendum de pensioenregeling met ingang van 1 juli op diverse punten aangepast. De premie werd verhoogd ten behoeve van het onderdeel dat een flexibele pensioenspaarregeling behelst ter aanvulling van het reglementaire basispensioen. Door deze "flexioen" aanpak is nu de mogelijkheid ontstaan om bijvoorbeeld:

- een tekort aan deelnemersjaren te compenseren;
- het ouderdomspensioen te verhogen;
- het functioneel leeftijdspensioen te verhogen;
- tijdelijk een hoger pensioen te nemen i.v.m. prive-omstandigheden;
- het weduwenpensioen aan te passen.

De diverse bestedingsmogelijkheden van genoemd pensioenspaarvermogen zijn in overleg met onze actuaris uitgewerkt op een diskette.

BESTUURSSAMENSTELLING

Eind 1994 zijn van de bestuursleden J. Aldershof (RM) en A.G. Nauta (SM) reglementair aftredend volgens rooster (art. 6 lid 3b en lid 4 van de statuten).

Zij hebben zich opnieuw beschikbaar gesteld.

*) Voor beroepspensioenfondsen geldt vooralsnog geen gebod of verbod.

BESTUURSBELEID

11

Het bestuur komt met een frequentie van ten minste eenmaal per kwartaal bijeen om de lopende zaken en het gevoerd beleggingsbeleid aan de hand van maandoverzichten en kwartaalrapportage te bespreken.

Het dagelijks bestuur komt 2 maal per maand bijeen voor overleg met de actuaris, de vermogensbeheerder dan wel de administrateurs.

Het beleid is erop gericht om, met een bij het karakter van het fonds passend risico, een optimaal resultaat te behalen, mede in aanmerking genomen de geïndexeerde verplichtingen van het fonds ten opzichte van de deelnemers.

Alle aangekochte waardepapieren werden in beheer gehouden door de RABO- Bank.

Het vermogen van het fonds wordt in één portefeuille, met de Stichting Pensioenfonds Loodswezen (van het Facilitair Bedrijf Loodswezen B.V.), de Stichting Algemeen Beroepsfonds Registerloodsen (STABER) en de Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering (STODEL), beheerd door Rotrusco B.V. te Rotterdam.

Het resultaat van deze vermogens wordt gescheiden geadministreerd.

De risicodekking van SPL en BPL bij de herverzekeraar is in combinatie tot stand gekomen. Dit in verband met een aanzienlijke kostenbesparing voor beide fondsen.

Voor de volgende 5-jaars periode is overgegaan tot een "stop-loss" risicodekking, waarbij de schade eerst zal worden geclaimd indien deze de ruim genomen totale 5-jarenpremie zal overschrijden.

Begin 1992 hebben BPL en SPL tijdens een gemeenschappelijke bijeenkomst met de investmentmanager besloten de "asset-mix" aan te passen naar aanleiding van een presentatie over de rendementsrisicomaatstaven berekend op basis van de gegevens die betrekking hebben op de afgelopen tien jaren.

Het bestuur heeft besloten om onder bepaalde voorwaarden mee te werken aan afkoop van pensioenrechten bij emigratie voorzover dit binnen de fiscale- en pensioenfondsregels wordt toegestaan.

Het bestuur had het reglementaire invaliditeitspensioen verhoogd met de overhevelingstoelage. Dit liep vooruit op de later verkregen instemming hiermee van de deelnemers bij de reglementsherziening in 1993.

HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID IN 1993

12

BELEGGINGEN

De Stichting Beroepspensioenfondsen Loodsen (BPL) en de Stichting Pensioenfondsen Loodswezen (SPL) hebben het beheer van hun wederzijdse pensioenvermogens overgedragen aan Rotrusco B.V. te Rotterdam. Deze beheert binnen de Robeco Groep vermogens voor institutionele beleggers in Nederland en daarbuiten.

De uitvoering van het door Rotrusco vastgestelde beleggingsbeleid is gedelegeerd aan Holland Capital Management B.V., een samenwerkingsverband van Rabobank Nederland en de Robeco Groep op het gebied van institutioneel vermogensbeheer.

Voor het BPL en SPL wordt belegd in Nederlandse vastrentende waarden, in Rorento (internationaal gespreide obligatiebeleggingen), in Robeco (internationaal gespreide beleggingen in aandelen) en Rodamco (internationaal gespreide beleggingen in commerciële onroerend goed).

ONTWIKKELINGEN 1993

Voor de belegger was het jaar 1993 een echt "vintage" jaar. Zowel de obligatie- als aandelenmarkten lieten zeer forse koersstijgingen zien. Ook de koersen van de onroerendgoedfondsen ondergingen een buitengewoon krachtig herstel.

De ontwikkelingen op economisch gebied liepen in 1993 sterk uiteen. De Amerikaanse economie kende aanvankelijk een gematigde groei, maar toonde tegen het eind van het jaar een flinke versnelling. Meevallende consumentenbestedingen, exportgroei en voorraadopbouw lagen daaraan ten grondslag. Ondanks doorgaande saneringen bij de grotere bedrijven, gepaard gaande met vele ontsla-

gen, nam het aantal banen toe door een flinke groei in vele nieuwe kleinere bedrijven en daalde de werkloosheid. De inflatie stabiliseerde zich op een laag niveau en de kapitaalmarktrente kon mede daardoor verder dalen. Ondanks een gunstige winstontwikkeling bij het Amerikaanse bedrijfsleven was de stijging van de beurs met 7% bescheiden. Mondiaal gezien behoorde de Amerikaanse beurs tot de grootste achterblijvers. De dollar nam met bijna 7% in waarde toe.

Ook in Engeland was sprake van een zich doorzettend economisch herstel, bij een verder afnemende inflatie. Opmerkelijk was dat het inflatieniveau zelfs nog onder dat van Nederland en Duitsland lag. In dit klimaat kon de centrale bank enkele malen een renteverlaging doorvoeren, zonder dat de positie van het Britse pond in gevaar kwam. Per saldo steeg deze met 4%. De aandelenbeurs deed het met een stijging van 24% goed, al behoorde deze binnen Europa tot de mindere.

De economische ontwikkeling in continentaal Europa was uitgesproken zwak. Negatieve groeicijfers, tegenvallende bedrijfswinsten en een veront-rustend snel oplopende werkloosheid waren daarvan de belangrijkste kenmerken. Bovendien zagen de monetaire autoriteiten zich geconfronteerd met oplopende valutaire spanningen binnen het EMS, hetgeen in de zomer uiteindelijk resulteerde in het verruimen van de toegestane fluctuatiemarges. Hoewel aanvankelijk met name de waarde van de Franse en Belgische frank daarvan te lijden hadden, wisten deze valuta het jaar toch nagenoeg onveranderd af te sluiten. Alleen de Scandinavische en Zuid-Europese munten lieten aanmerkelijke waardedalingen zien. Het zwakkere economische klimaat in Europa leidde tot een veel sterker dan verwachte daling van de rentes. In Nederland daalde de kapitaalmarktrente met 170 basispunten tot 5,5%. Dit leidde tot een ware beurshausse op de

aandelenmarkten, waar stijgingen van 40% of meer eerder regel dan uitzondering waren.

Ondanks de parallel die tussen de economie van Japan met Europa getrokken kon worden (afnemende groei, dalende rente en inflatie) viel de beursontwikkeling daar tegen. Na het jaar met een stijging van 25% goed te hebben ingezet vielen de koersen weer terug. Stagnatie bij de uitvoering van stimuleringsprogramma's, afnemende consumentenbestedingen en neerwaarts bijgestelde bedrijfswinstramingen lagen daaraan ten grondslag. Door de sterke appreciatie van de yen (20%) en een per saldo lichte stijging van de beurs (3%) was het guldensrendement nog bevredigend. In schril contrast met de rest van de wereld ontwikkelden zich de economieën in Zuidoost Azië.

In Singapore, Maleisië, Thailand en Hong Kong werden groeivoeten van 6% tot 8% gerealiseerd.

De beurzen in deze landen behoorden tot de beste in de wereld. Hong Kong spande de kroon met een rendement van 116%!

De mondiale ontwikkeling van de onroerend goed markten liep uiteen. In de Verenigde Staten en Engeland werd het proces van waardedalingen tot staan gebracht en was zelfs hier en daar weer sprake van een licht prijsherstel. Op de Continentaal Europese markten daarentegen stonden door het grote aanbod de prijzen nog flink onder druk en kon wederom niet worden ontkomen aan afwaarderingen. Onroerend goed fondsen kenden als gevolg van de dalende rentes een sterke opleving en namen met tientallen procenten in waarde toe.

BELEGGINGSBELEID 1993

De verwachting van mondiale rentedalingen leidde ertoe dat aanvankelijk nog een flink deel van het vermogen belegd bleef in obligaties. In het bij-

zonder werd het belang in internationale obligaties verder uitgebreid. Als gevolg van de sterker dan verwachte rentedaling die zich in Nederland voltrok is later in het jaar de omvang van de vastrentende portefeuille hier teruggebracht. Per saldo is voor f 27,1 mln in obligaties belegd, waarvan f 11,0 mln in Rorento. Van het totale belegde vermogen was eind 1993 71% belegd in obligaties.

Zowel de vooruitzichten op lagere rentes als die van een herstel in de bedrijfsontwikkeling maakte dat aandelen in toenemende mate aan aantrekkelijkheid zouden kunnen gaan winnen. Met het oog daarop is aan het begin van het jaar de aandelenportefeuille vergroot. In totaal is voor een bedrag van f 22,2 mln in aandelen belegd, waardoor het aandelenbelang toenam tot 22% van het belegde vermogen.

Tegen de achtergrond van aanhoudende zwakte met betrekking tot huurprijs- en marktwaardeontwikkelingen in continentaal Europa en een stabilisering van de situatie op de Amerikaanse en Britse vastgoedmarkten, alsmede hogere rendementsverwachtingen voor obligaties en aandelen is in de onroerend goedportefeuille voor f 5,9 mln verkocht.

Per ultimo 1993 was de verdeling van de beleggingen, gewaardeerd tegen marktwaarde, als volgt:

	1993	1992	1991	1990	1989
Obligaties Nederland	58%	63%	74%	73%	65%
Obligaties internat.	13%	10%	-	-	-
Aandelen	22%	14%	11%	12%	11%
Onroerend goed	4%	6%	10%	10%	19%
Liquiditeiten	3%	7%	5%	5%	5%
	100%	100%	100%	100%	100%

BELEGGINGSRESULTATEN 1993

In 1993 werd een zeer hoog resultaat behaald.

De waarde van de beleggingsportefeuille nam met 20,7% toe. Vooral de obligatiebelangen buiten Nederland en de aandelenbeleggingen, die beide bovendien sterk waren vertegenwoordigd, droegen aan het resultaat bij. Op onroerend goedbeleggingen werd het hoogste absolute resultaat behaald.

De resultaten van de verschillende vermogenscategorieën waren als volgt:

	1993	1992	1991	1990	1989
Obligaties	17,1%	16,7%	12,4%	3,4%	-0,8%
Internationale obligaties	23,5%	7,9%*			
Aandelen	30,1%	9,6%	10,8%	-15,4%	14,0%
Onroerend goed	44,8%	-10,8%	12,1%	-28,3%	8,1%
Liquiditeiten	6,6%	7,8%	8,1%	6,2%§	5,4%
Totaal	20,7%	13,9%	10,7%	-3,4%	2,9%

* In deze vermogenscategorie werd niet gedurende het gehele jaar belegd.

VOORUITZICHTEN EN BELEGGINGSBELEID 1994.

Het ligt niet in de lijn der verwachtingen dat het uitzonderlijk goede beleggingsresultaat in 1993 een herhaling te zien zal geven in 1994. Toch lijkt het gerechtvaardigd bevredigende resultaten tegemoet te zien. In de eerste plaats zal er voor het eerst sinds 1989 weer sprake zijn van een wereldwijde economische expansie. In de Angelsaksische landen zal de economische groei doorzetten, terwijl Europa en Japan het conjuncturele dal zullen verlaten.

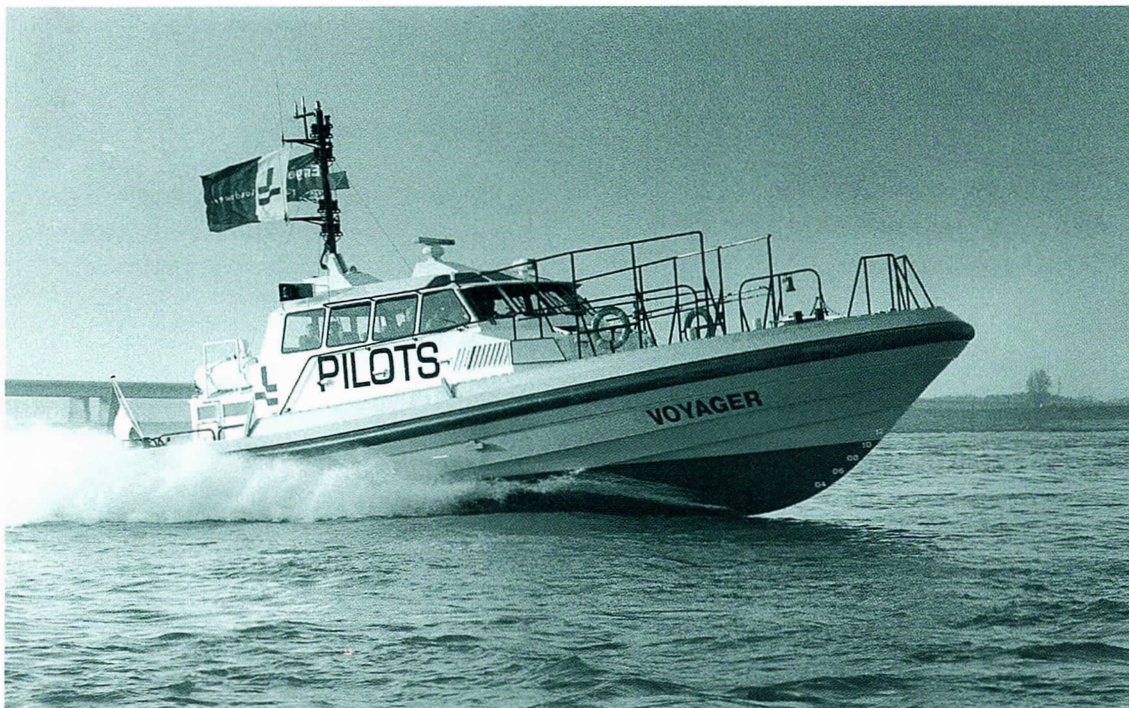
De voortgaande liberalisering van de wereldhandel zal daarbij nog voor een extra stimulans kunnen zorgen. Ten tweede zal de inflatiedruk in de geïndustrialiseerde landen nog laag blijven. De kapitaalrentes zullen, na de stijgingen in de eerste maanden van dit jaar, in de loop van 1994 de dalende lijn weer kunnen oppakken. Door verdere kostenbeheersingen, gematigde loonkosten en dalende kapitaalkosten, zullen bedrijven hun winstgevendheid verder kunnen vergroten.

Tegen deze achtergrond verwachten wij met aandelenbeleggingen de gunstigste resultaten te kunnen boeken. Wij zullen in 1994 verder gaan met het vergroten van de aandelenbelangen in de portefeuille. Obligatiebeleggingen zullen een belangrijke plaats blijven innemen, waarbij in grotere mate het accent zal komen te liggen op internationale obligaties. De reeds fors opgelopen premie op onroerend goedfondsen zal er, in combinatie met nog maar langzaam verbeterende condities op de internationale vastgoedmarkten, toe leiden dat de rendementen ten opzichte van obligaties en aandelen achter zullen blijven. In de bestaande minimumpositie van de onroerend goedportefeuille wordt daarom geen uitbreiding voorzien.

Wij verwachten in 1994 een aanzienlijk lager resultaat dan in het afgelopen jaar.

10 JAAR OVERZICHT					
totaal resultaat per part./per aandeel in %					
	Robeco	Rolinco	Rorento	Rodamco	Florente
1984	+ 7,3	- 0,5	+ 9,2	+ 12,0	-
1985	+ 28,7	+ 22,2	+ 6,6	+ 5,5	-
1986	+ 13,6	+ 13,6	+ 7,5	+ 7,4	-
1987	- 10,3	- 11,4	+ 8,0	+ 9,8	-
1988	+ 21,9	+ 27,7	+ 12,2	+ 14,3	-
1989	+ 13,6	+ 16,7	- 1,8	+ 7,8	-
1990	- 16,3	- 22,4	+ 1,2	- 27,4	-
1991	+ 10,7	+ 18,3	+ 15,6	+ 12,7	+ 7,0
1992	+ 9,6	+ 4,9	+ 14,8	- 10,7	+ 8,0
1993	+ 30,0	+ 32,6	+ 23,2	+ 43,6	+ 9,0

Zo'n overzichtje illustreert beter dan woorden waar beleidsmakers rekening mee moeten houden.

ACTUARIEEL VERSLAG

31 DECEMBER 1993

16

Per 31 december 1993 dient ter dekking van de aangegane verplichtingen een totale Voorziening Pensioenverplichtingen gepassiveerd te worden van (afgerond) f 206.622.000

Deze voorziening is als volgt te specificeren:

- voorziening herverzekering	f	1.279.000
- voorziening eigen rekening	f	205.343.000
Totale voorziening	f	206.622.000

De voorziening per 31 december 1993 is bepaald volgens de evenredig-deel-methode.

De belangrijkste grondslagen en methoden van de berekeningen luiden als volgt:

GRONDSLAGEN

Sterfte

De sterftekansen worden ontleend aan de sterftetafels G.B.M. en G.B.V., waarnemingsperiode 1980-1985, waarbij de in de A.G.-tafels 1980-1985 vermelde afronding wordt gevolgd.

Er wordt in alle gevallen een leeftijdscorrectie toegepast van 1 jaar.

Rente

De rekenrentevoet bedraagt 4% per jaar.

METHODEN VAN:

Berekening Voorziening Pensioenverplichtingen

De netto Voorziening Pensioenverplichtingen is bepaald als de contante waarde van het op basis van evenredigheid aan de achterliggende deelnemersjaren toe te rekenen gedeelte van de te ver-

wachten pensioenuitkeringen.

Hierbij wordt verondersteld dat deze uitkeringen continue zullen geschieden.

De netto Voorziening Pensioenverplichtingen wordt verhoogd met een excasso-opslag van $\frac{1}{2}\%$.

Voor het niet ingegane wezenpensioen wordt geen voorziening vastgesteld. Dit pensioen wordt collectief herverzekerd.

Het functioneel leeftijdspensioen wordt in verband met het bepaalde in het Financiële besluit Loodsen d.d. 18 augustus 1988 op omslagbasis gefinancierd.

Voorts wordt rekening gehouden met het feit dat de deelnemers gedurende de periode van 55 tot 65 jaar de halve premie verschuldigd zijn.

De aanspraken uit het pensioenreglement voor aspirant-registerloodsen zijn geheel op risicobasis veiliggesteld. *)

Risicoherverzekering

Het pensioenfonds heeft het overlijdensrisico en het beroepsongeschiktheidsrisico in herverzekering gegeven bij Zwitserleven te Amsterdam.

Diemen, 19 Mei 1994

HEIJNIS EN KOELMAN BV

(H. Reijnders)

*) Deze zijn gebaseerd op een voor ieder van hen gelijke pensioengrondslag ter grootte van het twaalfvoud van de maandelijkse vergoeding in het desbetreffende jaar.

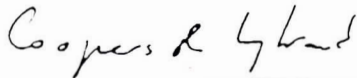
ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de jaarrekening 1993 van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen gecontroleerd.

Dit onderzoek is verricht in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlegrondslagen.

Op grond van ons onderzoek zijn wij van oordeel dat deze jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Stichting per 31 december 1993 en van de baten en lasten over 1993.

Rotterdam, 27 juni 1994

COOPERS & LYBRAND

JAARREKENING 1993

Balans per 31 december 1993

18

	31 december 1993		31 december 1992	
ACTIVA				
	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
VASTE ACTIVA				
Financiële vaste activa				
aandeel in beleggingsrekening RABO	228.699.737		177.498.635	
beleggingen flexioen	1.370.564		-	
Leningen aan loodsen	<u>7.525.000</u>		<u>7.300.000</u>	
		237.595.301		184.798.635
Herverzekerde pensioenverplichtingen		1.279.000		1.367.000
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
vordering Zwitserleven	8.562.010		-	
diverse vorderingen en overlopende activa	<u>385.752</u>		<u>186.663</u>	
		8.947.762		186.663
liquide middelen		<u>2.483.327</u>		<u>3.892.757</u>
		250.305.390		190.245.055
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
algemene reserve		18.826.245		-
reserve koersverschillen		<u>22.869.974</u>		<u>2.556.678</u>
		41.696.219		2.556.678
VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN				
- Eigen rekening	205.343.000		183.001.000	
- Premiereserve flexioen	1.370.564			
- Herverzekering	<u>1.279.000</u>		<u>1.367.000</u>	
		207.992.564		184.368.000
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Loonbelasting en premies sociale verzek.	496.293		396.575	
rekening crt Zwitserleven	-		2.823.658	
Fac.bedrijf Loodswezen B.V.	9.030		8.603	
Overlopende passiva	<u>111.284</u>		<u>91.541</u>	
		616.607		3.320.377
		250.305.390		190.245.055

JAARREKENING 1993

Rekening van baten en lasten over 1993

	1993	1992
B A T E N		
	<i>f</i>	<i>f</i>
Periodieke premies	14.517.125	14.240.305
Inkomsten ten behoeve van FLP	14.648.901	11.283.438
Flexioenpremies	1.370.564	-
Inkoopsommen	200.085	128.931
Resultaat beleggingsrekening Rabo	38.201.103	19.648.801
Uitkeringen herverzekering	406.672	469.567
Interest	205.645	399.120
Rente leningen loodsen	785.652	267.412
Toevoeging herverzekerde pensioenverplichtingen	-	325.000
Winstaandeel herverzekering	<u>11.500.000</u>	<u>-</u>
	<u>81.835.747</u>	<u>46.762.574</u>
L A S T E N		
Toevoeging aan voorziening pensioenverplichtingen	22.254.000	23.153.000
Toevoeging aan voorziening flexioenverplichtingen	1.370.564	-
Premies herverzekering	3.155.835	2.996.236
Pensioenuitkeringen FLP	14.648.901	11.283.438
Overige pensioenuitkeringen	435.094	390.796
Kosten secretaris	31.988	28.000
Overige kosten	335.803	293.641
Interestlasten	376.021	223.477
Afname herverzekerde pensioenverplichtingen	<u>88.000</u>	<u>-</u>
	<u>42.696.206</u>	<u>38.368.588</u>
Resultaat boekjaar	<u>39.139.541</u>	<u>8.393.986</u>
(reserve koersverschillen)	(20.313.296)	
(algemene reserve)	(18.826.245)	

JAARREKENING 1993

Toelichting op de balans en de rekening van baten en lasten 1993

20

ALGEMEEN

De Stichting is opgericht op 27 mei 1988. Het doel van de Stichting is het treffen van pensioenregelingen ten behoeve van registerloodsen en aspirant-registerloodsen als bedoeld in artikel 19 van de Loodsenwet. De pensioenverplichting jegens de deelnemers van de pensioenregeling wordt door de Stichting in eigen beheer gehouden. Door de Stichting is het risico van overlijden en het beroepsongeschiktheidsrisico in herverzekering gegeven bij Zwitserleven te Amsterdam.

Krachtens het Financieel besluit loodsen kunnen de functioneel leeftijdspensioenuitkeringen ingehouden worden op de loodsgelden.

HERVERZEKERING

Met Zwitserleven was een winstdelingsregeling overeengekomen, welke voorzag in een deling in een positief resultaat over de 5-jarige contractsperiode. Het aandeel van het BPL bedraagt 92% van de betaalde premie, verminderd met de totale schade. Per 31 december 1993 resulteerde dit in een voorlopig winstsaldo van circa f 11.500.000.

Dit bedrag is in de balans en in de rekening van baten en lasten verwerkt.

Voor de komende 5-jaarsperiode is gekozen voor een "stop-loss" contract. Hierbij verplicht de herverzekeraar zich de schade boven een overeengekomen bedrag over de afgesproken periode te vergoeden.

AANDEEL IN BELEGGINGSREKENING RABO

De rekening behelst het deel van het BPL in de gezamenlijke beleggingsrekening.

Het aandeel, dat de fondsen hebben in deze beleggingsrekening, is gebaseerd op de waarde van ieders inbreng op de laatste werkdag van iedere maand ten opzichte van de totale inbreng. Op basis van deze verhouding worden ook de in een maand gerealiseerde resultaten in de beleggingsrekening verdeeld.

Ultimo 1993 was de samenstelling van de ongesplitste beleggingsrekening als volgt:

	31-12-93	31-12-92
	f	f
aandelen Robeco	69.109.933	35.000.695
aandelen Rodamco	13.790.824	15.211.233
aandelen Rorento	41.683.150	23.504.000
obligaties	182.978.204	152.137.808
liquide middelen en vorderingen	9.956.263	15.714.594
	<u>317.518.374</u>	<u>241.568.330</u>

Aandelen, obligaties en leningen op schuldbekentis worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum. De overige beleggingen, zoals liquide middelen en vorderingen, worden gewaardeerd op nominale waarde.

Het verloop van de beleggingsrekening is als volgt:

	f
Stand per 1 januari 1993	241.568.330
bij: storting Stichting Beroepspensioenfonds	
Loodsen	13.000.000
idem Stichting Pensioenfonds Loodswezen	3.000.000
idem Stichting Algemeen Beroepsfonds	3.300.000
idem St. Opleiding & Deskundigheidsbevordering	4.000.000
resultaat beleggingen	52.650.044
Stand per 31 december 1993	<u>317.518.374</u>

Het aandeel van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen hierin bedraagt per 31 december 1993 f 228.699.737 (i.c. 72,0272%). Voor een gedetailleerde specificatie van het depot wordt verwezen naar punt 4 van de jaarrekening van dit rapport.

BELEGGINGEN FLEXIOENVERMOGEN

De beleggingen van het individuele deel van de pensioenopbouw worden volgens de persoonlijke "asset-mix" op een aparte totaalrekening van het fonds bijgehouden. In 1993 zijn de totaalbedragen:

Registerloodsen	f
- Noord	73.922
- IJmond	171.524
- Rijnmond	748.646
- Scheldemonden	337.709
FLP-ers	38.763
Totaal Flexioenvermogen	1.370.564

Deze beleggingen worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum.

LENINGEN AAN LOODSEN

Dit betreft een aantal persoonlijke leningen die verstrekt zijn aan loodsen, die lid zijn van de vier maatschappen van registerloodsen.

De specificatie van deze post is als volgt:

		31-12-1993	31-12-1992
		f	f
Loodsen van:			
De loodsenassociatie			
Noord	16 (15)	385.000	360.000
De loodsenassociatie			
IJmond	30 (23)	735.000	550.000
De loodsenassociatie			
Rijnmond	143 (141)	3.340.000	3.275.000
De loodsenassociatie			
Scheldemonden	126 (127)	3.065.000	3.115.000
Totaal per 31 december			
1993 (1992)	315 (306)	7.525.000	7.300.000

De leningen hebben een looptijd tot 1 december 1997 en kunnen stilzwijgend voor 60 maanden worden verlengd. Indien de betreffende loods uit de associatie treedt is de lening direct opeisbaar.

De rente is gelijk aan het promesse-disconto plus 2%-punt per 1 januari van elk jaar.

**DIVERSE VORDERINGEN EN OVERLO-
PENDE ACTIVA**

De specificatie is als volgt:

	31-12-1993	31-12-1992
	f	f
Diverse vorderingen	374.252	56.785
interest	11.500	129.878
	<u>385.752</u>	<u>186.663</u>

TABEL EIGEN VERMOGEN

		algemene reserve	reserve koersver- schillen	totaal
		f	f	f
Stand 1 januari	1993	0	2.556.678	2.556.678
Resultaat	1993	18.826.245	20.313.296	39.139.541
Stand 31 december	1993	<u>18.826.245</u>	<u>22.869.974</u>	<u>41.696.219</u>

Reserve koersverschillen effecten

Deze term bedoelt een reserve te vormen ter dekking van het koersrisico op de in de beleggingsrekening Rabo aanwezige effectenportefeuille.

De reserve zal worden gevormd uit de beschikbare winst. De omvang van de reserve zal worden afgestemd op de risico's die verbonden zijn aan de samenstelling van de aanwezige beleggingsportefeuille. De maximaal te bereiken omvang is bepaald op 10 % van de waarde van de aanwezige beleggingsportefeuille. Het streven is erop gericht dit zo spoedig mogelijk te bereiken, dit is in 1994 geschied.

VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN (PREMIERESERVE)

Deze post geeft weer de contante waarde van de pensioenverplichtingen van het fonds. De netto Voorziening Pensioenverplichtingen is door de actuaris bepaald als de contante waarde van het op basis van evenredigheid aan de achterliggende deelnemersjaren toe te rekenen gedeelte van de te verwachten pensioenuitkeringen, verhoogd met $1/2\%$ excasso-opslag.

Hierbij wordt verondersteld dat deze uitkeringen continue zullen geschieden.

Bij de berekeningen is uitgegaan van de sterftekansen volgens sterftetafels (waarnemingsperiode 1980-1985), terwijl de rekenrentevoet gesteld is op 4 % per jaar.

Aangezien het functioneel leeftijdspensioen op omslagbasis wordt gefinancierd, is voor deze pensioensoort geen voorziening pensioenverplichtingen vastgesteld.

Het verloop van deze post is als volgt:

	1-1-1993	mutatie	31-12-1993
	f	f	f
stand 1 januari	183.001.000	22.342.000	205.343.000
herverzekerd	1.367.000	-/- 88.000	1.279.000
stand per 31 december	<u>184.368.000</u>	<u>22.254.000</u>	<u>206.622.000</u>
Flexibel pensioen	0	1.370.564	1.370.564
	<u>184.368.000</u>	<u>23.624.564</u>	<u>207.992.564</u>

VOORSCHOT OVERDRACHT PREMIE- RESERVE A.B.P. 1988

Krachtens artikel 65 van de Loodsenwet zijn de pensioenaanspraken van de loodsen en het ondersteunend personeel op het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds per 1 september 1988 overgegaan op respectievelijk de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen en de Stichting Pensioenfonds Loodswezen.

Bij Ministeriële regeling is aan het Beroepspensioenfonds Loodsen in verband met de overgenomen pensioenverplichtingen een voorschot toegekend van f 103.000.000. De definitieve vaststelling van de door het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds over te dragen middelen diende vóór 31 december 1989 te geschieden. Door de minister is bepaald dat de afrekening ten hoogste f 3.000.000 kon afwijken van het voorschot. Tot heden heeft nog steeds geen definitieve afrekening plaatsgevonden.

De verwachting is nu dat een en ander in 1994 kan worden afgerond. Dit zal geen gevolgen hebben voor de mogelijkheden van het fonds om aan zijn verplichtingen te voldoen.

PERIODIEKE PREMIES

Het hieronder verantwoorde bedrag van f 14.240.305 vertegenwoordigt de van deelnemers ontvangen premies.

De specificatie is als volgt:

	1993	1992
	f	f
premies registerloodsen	13.013.460	13.064.780
premies adspiranten	49.714	42.770
premies van FLP-ers	1.453.950	1.132.755
	<u>14.517.124</u>	<u>14.240.305</u>

JAARREKENING 1993

Toelichting op de balans en de rekening van baten en lasten

24

INKOOPSOMMEN

Deze betreffen van deelnemers ontvangen reglementaire extra stortingen van koopsommen welke ten doel hebben de pensioenaanspraken van de betrokken deelnemers te verhogen en aldus de pensioenbreuk enigszins te compenseren.

RESULTAAT BELEGINGSREKENING RABO

Dit betreft het aandeel in het resultaat van de beleggingsrekening Rabo. Het resultaat op beleggingen wordt zoveel als mogelijk bepaald op actuele grondslagen.

De in verband met de gekozen waarderingssystematiek ontstane koersresultaten maken deel uit van het resultaat.

De samenstelling van het beleggingsresultaat van de ongesplitste beleggingsrekening is als volgt:

	1993	1992
	f	f
interest, dividend, etc	14.445.835	13.275.871
koersresultaten	38.204.209	13.161.614
	<u>52.650.044</u>	<u>26.683.485</u>

Het resultaat van deze beleggingsrekening wordt verdeeld naar verhouding van de ingebrachte vermogens door de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen, de Stichting Pensioenfonds Loodsen resp. de Stichting Algemeen Beroepspensioenfonds (STABER) en de Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering (STODEL). Op basis van deze verdeelsleutel bedraagt het aandeel van de

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen in deze beleggingsresultaten f 38.201.103, bestaand uit f 10.475.256 interestbaten en f 27.725.847 koersresultaten.

PREMIES HERVERZEKERING

Dit betreft de premie voor het bij Zwitserleven te Amsterdam in herverzekering gegeven overlijdensrisico en het beroepsongeschiktheidsrisico.

Hierbij is de grootte van het per deelnemer te herverzekeren kapitaal bij overlijden bepaald op de met een $1/2\%$ verhoogde contante waarde van het in uitzicht gestelde weduwen- respectievelijk weduwnaars- respectievelijk partnerspensioen, verhoogd met een eenmalige uitkering bij overlijden en verminderd met de aanwezige reserve per deelnemer.

Het verzekerd invaliditeitspensioen is gelijk aan het reglementaire invaliditeitspensioen, verhoogd met de door/voor de deelnemer aan het fonds verschuldigde jaarpremie voor de verdere financiering van de pensioenopbouw en verminderd met de uitkering krachtens de wettelijke regelingen bij algehele arbeidsongeschiktheid.

JAARREKENING 1993

Toelichting op de balans en de rekening van baten en lasten

OVERIGE KOSTEN

	1993	1992
kosten portfolio-manager	132.067	107.778
overige kosten	6.043	9.598
actuariel adviseur	123.357	76.790
software onderhoud(monyplan)	14.000	12.443
reis- en verblijfkosten	2.019	5.329
representatie	356	3.805
kosten Kamer van Koophandel	101	61
advieskosten	1.187	475
vergoeding kilometers	8.758	5.645
drukkosten jaarverslag	22.495	22.325
drukwerk	-	2.603
accountant	11.750	13.533
afschrijving computer software	-	6.587
Verzekeringskamer (1991=10.261 1992=10.916)	?	21.177
Vaklitteratuur	1.524	1.298
abonnementen	160	212
bestuurskosten	10.532	6.432
baten en lasten oude jaren	1.453	-/- 2.450
	<u>335.803</u>	<u>293.641</u>

Ons fonds heeft kostenposten die in de totaliteit beduidend liggen onder de kosten die dergelijke pensioenfondsen gebruikelijk maken.

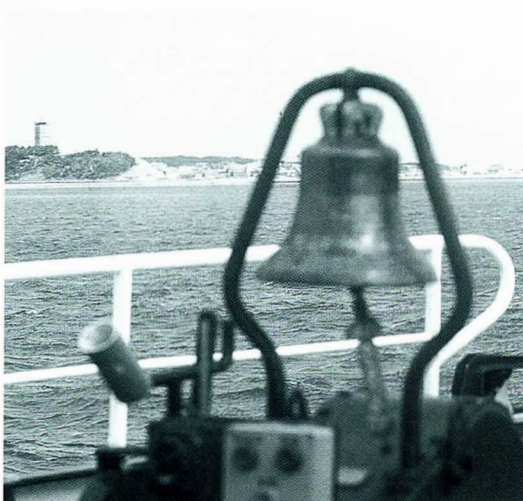
FUNCTIONEEL LEEFTIJDSPENSIOEN

Aan functioneel leeftijdspensioenen is door de Stichting bruto f 16.100.703 betaald; op dit bedrag is f 1.454.760 aan pensioenpremies van FLP'ers ingehouden.

VERDELING RESULTAAT BOEKJAAR

Het resultaat van het boekjaar is toegevoegd aan de gevormde algemene reserve en aan de reserve koersverschillen effecten.

25

JAARREKENING 1993

Specificatie gezamenlijke beleggingsrekening RABO bank

26

			nominaal f	kostprijs f	beurswaarde f
AANDELEN					
Rodamco			217.520	13.533.114	13.790.824
Robeco			557.788	57.519.821	69.109.933
Rorento			422.750	32.751.980	41.683.150
Totaal aandelen				<u>103.804.915</u>	<u>124.583.907</u>
OBLIGATIES					
5,875 %	Rabobank	2002	2.500.000	2.496.250	2.526.250
6,25 %	Nederland	1998	6.000.000	6.252.000	6.306.000
6,50 %	Nederland	2003	15.500.000	15.760.800	16.592.750
6,75 %	Epon	2003	6.500.000	6.688.000	6.870.500
6,75 %	Nederland	I+II 91/95	3.366.000	3.360.025	3.429.954
6,75 %	Rabobank	2003	3.500.000	3.680.250	3.741.500
7,00 %	Nederland	2003	10.000.000	10.473.107	11.038.000
7,00 %	Nederland	I+II 1999	16.000.000	15.521.822	17.352.000
7,00 %	Rabobank	2003	5.000.000	5.127.500	5.480.000
7,25 %	Westl.Utr.Hyp.	2008	3.000.000	3.033.000	3.222.000
7,40 %	B.N.G.(MTN)	1999	3.000.000	3.066.357	3.252.017
7,50 %	ABN/AMRO	2008	2.500.000	2.526.250	2.682.500
7,625 %	Ahold	2000	3.500.000	3.547.500	3.720.500
7,625 %	Fortis financ.	2002	2.500.000	2.491.250	2.731.250
8,00 %	SHV Holdings	2003	9.000.000	9.321.750	9.756.000
8,25 %	Nederland	2002	12.000.000	12.392.041	14.154.000
8,50 %	Rabobank	1997	2.500.000	2.555.500	2.781.250
8,75 %	B.N.G.(MTN)	2002	5.000.000	5.462.110	5.883.333
8,75 %	Nederland	2001	12.600.000	12.915.974	15.176.700
9,00 %	Nederland	2003	6.500.000	7.150.236	7.770.750
9,00 %	Nederland	I+II 2001	19.500.000	19.808.059	23.552.100
9,00 %	Westl.Utr.hyp.	1996	2.500.000	2.657.500	2.686.250
9,125 %	OCE/vdGrinten	1997	2.800.000	2.983.400	3.029.600
7,875 %	Kredietbank	1997	2.500.000	2.496.250	2.715.000
	int.Fin.Belgie				
8,50 %	Commerzbank BRD	2002	3.500.000	3.629.500	3.930.500
6,125 %	Denmark	1998	2.500.000	2.494.500	2.597.500
			<u>163.766.000</u>	<u>167.890.931</u>	<u>182.978.204</u>
te vorderen rente				8.967.020	8.967.020
te vorderen dividendbelasting				367.389	367.389
rekening-courant Rabobank				109.369	109.369
Deposito's				<u>512.485</u>	<u>512.485</u>
Liquide middelen				<u>9.956.263</u>	<u>9.956.263</u>
Totaal-generaal 31-12-1993				<u>281.652.109</u>	<u>317.518.374</u>

BIJLAGE 1

Checklist na overlijden partner

Wie zijn partner verliest, heeft heel wat dingen te regelen. Hieronder staan een aantal belangrijke zaken. Deze lijst pretendeert evenwel niet compleet te zijn.

1. Aangifte doen van overlijden bij de afdeling Bevolking van het gemeentehuis in de plaats van overlijden.
Uittreksels uit het overlijdensregister aanvragen (in de meeste gevallen zal dit door de crematie/uitvaartvereniging worden gedaan).
Deze uittreksels zijn o.m. nodig om een verklaring van erfrecht te krijgen, AWW aan te vragen en verzekeringsgelden te krijgen etc. Kosten f 12,50 per exemplaar, met uitzondering van die, nodig voor de aanvraag van een pensioen. Deze zijn gratis verkrijgbaar (de gemeente zal daarop aantekenen: 'afgegeven ten dienste van het aanvragen van pensioen').
2. Als de rekeningen bij bank of giro geblokkeerd zijn en er is te weinig contant geld: bij de notaris een verklaring van erfrecht aanvragen. Dit is een verklaring van de notaris waarin staat wie de erfgenamen zijn en wie gerechtigd is (of zijn) over de erfenis te beschikken.
Meenemen: bewijs van overlijden, trouwboekje, eventuele acten van huwelijksvoorwaarden, samenlevingscontract, testament en namen en adressen van alle kinderen.
3. De tenaamstelling veranderen van spaarboekjes, giro- en/of bankrekening c.q. beleggingsrekening die op naam van de overledene of op beider naam staan. Bij opheffing van bovenvermelde rekening moet de nabestaande een uittreksel uit het overlijdensregister of een verklaring van erfrecht overleggen.
4. De maatschap of het pensioenfonds betaalt nog een winstuitkering c.q. een eenmalige uitkering uit. Denk in dit verband aan geblokkeerde bank- en girorekeningen waarvan geen geld kan wor-

den opgenomen. Men kan deze instanties vragen het geld op een andere, niet geblokkeerde rekening te storten.

5. Een AWW-aanvraag richten aan het districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank waaronder de woonplaats ressorteert.
Aanvraagformulieren zijn verkrijgbaar bij deze districtskantoren en de postkantoren.
6. Zo snel mogelijk bericht zenden aan bedrijfspensioenfonds Koopvaardij, Shell pensioenfonds e.d., Beroepspensioenfonds loodsen of verzekeringsmaatschappijen voor uitkeringen van pensioen etc.
Niet te vergeten het bank-of gironummer te vermelden, waarop de bedragen moeten worden gestort.
7. Had de overledene bij vorige werkgevers een pensioenverzekering en is deze premievrij gemaakt, ook deze uitkering(en) aanvragen.
8. Alle maatschappijen waarbij verzekeringen zijn afgesloten van het overlijden in kennis stellen.
Hierbij polisnummer en namen en adressen van nabestaanden of begunstigten vermelden. Nagaan of er nog lopende verzekeringen zijn die premievrij worden bij overlijden (b.v. in de hypotheekakte). Raadpleeg zonodig een verzekeringsadviseur in deze.
Van polissen die van kracht blijven-b.v. brandverzekering op huis en/of inboedel - moet naamswijziging plaatsvinden.
9. Wie een hypotheek heeft op het huis, moet controleren of in de hypotheekakte een clause is opgenomen die bepaalt dat de hypotheek boetevrij kan worden afgelost b.v. met de uitkering van een eventuele levensverzekering.
10. Alle rekeningen van de kosten in verband met het overlijden gemaakt bewaren! Deze zijn voor een deel fiscaal aftrekbaar.
11. Eventueel abonnementen opzeggen van tijd-

schriften, periodieken of vakliteratuur dan wel van bepaalde (beroeps)verenigingen. Zonodig machtigingen tot automatische overschrijving van bank en/of giro intrekken.

12. Ziekenfonds- en/of ziektekostenverzekeringsmaatschappij inlichten: er moeten polissen gewijzigd worden. Wie een particuliere ziektekostenverzekering heeft, kan nagaan of - gezien het verminderde gezinsinkomen - verzekering via het ziekenfonds mogelijk is.
13. Advies vragen aan een belastingconsulent over aftrekkosten bijzondere lasten een-oudergezin.
14. Als de weduwe/weduwenaar persoonlijke leningen heeft afgesloten of aankopen heeft gedaan op afbetalingsvoorwaarden, nagaan of het resterende bedrag in verband met het overlijden van de partner is kwijtgescholden.
15. Als de weduwe/weduwenaar niet voor een verplichte aanslag in de inkomstenbelasting in aanmerking komt, bij de inspecteur van de Directe Belastingen, waaronder de woonplaats valt, een aangiftebiljet T aanvragen als hij teruggave van loonheffing verwacht.
Eventuele terugzending- niet verplicht- van het ingevulde T-biljet moet in beginsel binnen twee jaar na afloop van het kalenderjaar gebeuren.
16. Een testament laten maken en de voogdij van minderjarige kinderen regelen (hun verzorging na het overlijden van de overgebleven ouder).
17. Als de auto niet meer gebruikt wordt, het Centraal Bureau Motorrijtuig enbelasting, Postbus 9054, 7300 GS Apeldoorn, schriftelijk meedelen dat de partner is overleden (datum van overlijden vermelden). Verzoeken om terugstorting van teveelbetaalde motorrijtuigenbelasting.
Bij verkoop van de auto deel 1, 2 en 3 van het kentekenbewijs aan de koper afgeven, nadat een verklaring van vrijwaring- op het postkantoor verkrijgbaar- is ontvangen. (bewaren!) Het Cen-

traal Bureau Motorrijtuigenbelasting van de verkoop op de hoogte stellen.

Let op: belasting blijft verschuldigd zolang de auto niet op een andere eigenaar is overgeschreven en zich op de openbare weg (ook parkeerplaats) bevindt.

18. Het verdient aanbeveling het paspoort van de overblijvende partner te laten veranderen.
19. Nagaan of het mogelijk is verlaging van bepaalde tarieven aan te vragen, b.v. reinigingsrechten, milieubelasting, als na het overlijden een eenpersoonshuishouding wordt gevoerd. Deze regelingen verschillen van gemeente tot gemeente.

BIJLAGE 2

Enige begrippen

STERFTETAFEL

Een sterftetafel geeft aan wat de levens- en sterftekansen zijn, afhankelijk van de reeds bereikte leeftijd.

Aan de hand van de sterftetafels kan men de gemiddelde levensduur berekenen. Dit is het aantal jaren dat men statistisch volgens de gegeven tafel nog zal blijven leven. De ontwikkeling van deze gemiddelde levensduur voor 65-jarige mannen respectievelijk vrouwen is na de laatste oorlog als volgt geweest:

waarnemingsperiode	gemiddelde levensduur in jaren voor een 65-jarige	
	man	vrouw
1947 - 1949	13,9	14,4
1951 - 1955	14,1	14,9
1956 - 1960	14,1	15,4
1961 - 1965	14,0	16,0
1966 - 1970	13,7	16,4
1971 - 1975	13,6	16,9
1976 - 1980	13,8	18,0
1980 - 1985	14,1	18,5
1985 - 1990	14,3	18,9

Uit dit overzicht blijkt dat de levenskansen voor vrouwen in belangrijke mate zijn verbeterd, terwijl dit voor mannen geheel niet het geval is.

REKENRENTE

De rekenrente is de rentevoet waarmee bij het vaststellen van tarieven en voorziening pensioenverplichtingen rekening wordt gehouden. Hiermee wordt geanticipeerd op het rendement dat naar ver-

wachting op premies en reserves zal worden gemaakt.

REËLE RENTE

Onder reële rente wordt verstaan de rente die op de kapitaalmarkt bereikt wordt, verminderd met het inflatiepercentage.

CONTANTE WAARDE

De contante waarde van toekomstige pensioenverplichtingen of andere uitkeringen wordt berekend met behulp van de sterftetafel en de rekenrente.

De contante waarde van een verzameling pensioenverplichtingen voor een groep deelnemers is juist voldoende om aan de verplichtingen te voldoen, indien over het vermogen een interest wordt gekweekt gelijk aan de rekenrente en het sterftepatroon bij de betreffende groep in overeenstemming is met de sterftetafel.

INHAALPREMIE

De inhaalpremie is dat deel van de premie dat betrekking heeft op financiering van backservice.

PERFORMANCE

Performance is de procentuele waardeverandering van het gemiddeld belegd vermogen.

PREMIERESERVE

De premiereserve is het bedrag dat op de balans van de verzekeringsinstelling of het pensioenfonds wordt opgenomen ter dekking van de reeds gefinancierde pensioengedeelten.

Een andere term hiervoor is wiskundige reserve of voorziening pensioenverplichtingen.

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve wordt gevormd in gunstige jaren als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Hierbij valt onder meer te denken aan indexaties, aanpassing van de gebruikte sterftetafels, arbeidsongeschiktheidsrisico's.

KAPITAALDEKKINGSTELSEL

Dit is het financieringssysteem waarbij op individuele basis reserves worden gevormd voor de pensioenverplichtingen.

De berekening van de premiereserves vindt plaats op basis van de actuariële grondslagen. Alle levensverzekeringmaatschappijen en vrijwel alle pensioenfonds werken op basis van het kapitaaldekkingstelsel.

OMSLAGSTELSEL

Hierbij worden de binnenkomende gelden terstond aangewend voor pensioenuitkeringen. Het belangrijkste voorbeeld van dit stelsel vormt de AOW/AWW.

Voor ons fonds wordt ook het FLP zodanig gefinancierd.

BACKSERVICE

Dit begrip wordt gehanteerd in verschillende betekenissen:

- het pensioengedeelte dat betrekking heeft op achterliggende dienstjaren;
- de koopsom voor het hierboven omschreven pensioengedeelte, dan wel voor de verhoging van dit pensioen als uitvloeisel van een pensioen-grondslagstijging;
- de eventuele achterstand in de over achterliggende jaren gefinancierde pensioenen respectievelijk de daarvoor benodigde kosten of reserve.

COMINGSERVICE

Dit is het pensioengedeelte dat betrekking heeft op toekomstige dienstjaren.

Ook worden de daarmee gepaard gaande kosten wel met deze term aangeduid.

COMING-BACKSERVICE

Hieronder verstaat men de kosten die in de toekomst door loonstijgingen zullen optreden voorzover deze kosten kunnen worden toegerekend aan reeds achterliggende dienstjaren.

ASSET-MIX

De vastgestelde "asset-mix" is een procentuele verdeling van het te beleggen vermogen over diverse beleggingscategorieën onder meer aandelen/fondsen, onroerend-goed/fondsen, vastrentende waarden, edele metalen en liquide middelen.

BIJLAGE 3

Uit de jaarverslagen Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij 1991/1992

VERBETERING VAN PENSIOENEN EN AANSPRAKEN

Het bestuur streeft ernaar middels procentuele verhogingen de gevolgen van geldontwaarding op te vangen. Aan het einde van het boekjaar wordt aan de hand van de dan bekende financiële positie van het fonds bepaald of en met welke omvang de rechten van gepensioneerden en gewezen deelnemers kunnen worden verhoogd. Elke verhoging wordt toegepast op het pensioenbedrag met inbegrip van vorige verhogingen. In de jaren 1962 tot en met 1974 bedroeg de gemiddelde verhoging voor de gepensioneerde en voor de gewezen deelnemers 4,2 % per jaar.

Over de periode 1975 tot en met 1982 bedroeg de gemiddelde verhoging voor de gepensioneerde 6,4% terwijl de gemiddelde verhoging van de gewezen deelnemers 3% bedroeg.

Eind 1991 werd besloten de opgebouwde rechten van zowel de gepensioneerden als de gewezen deelnemers per 1 januari 1992 te verhogen met 3,8%.

In 1993 werd dit gedaan met 1,8%.

Inlichtingen over opgebouwde rechten kunt u bij het BPFK verkrijgen op adres Postbus 8300 1005 CA Amsterdam.tel.: 020-6074348

(bezoekadres is:

Staalmeesterslaan 410, Amsterdam).

Hiernaast volgt een overzicht van de verhogingen, die sinds 1970 zijn toegekend:

1 januari van	% van de verhoging van de verworven aanspraken	
	gepensioneerden	gewezen deelnemers
1970	5	5
1971	5	5
1972	5	5
1973	5	5
1974	5	5
1975	8	3
1976	8	3,5
1977	8	3,5
1978	7	3
1979	6	3
1980	5	3
1981	5 *)	3
1982	4	2,3
1983	5	3
1984	2	2
1985	1	1
1986	2,5	1
1987	0	0
1988	0 **)	0 **)
1989	0	0
1990	1,5 ***)	2
1991	5 ****)	5
1992	3,8	3,8
1993	1,8	1,8

*) Per 1 januari 1981 gold voor de gepensioneerden geen uniforme procentuele verhoging.

Vermeld is het percentage waarmee de ingegane levenslange pensioenen op die datum verhoogd werden.

**) Uitsluitend aanspraken, verworven vóór 1981, werden op 1 januari en op 1 juli 1988 verhoogd met 1 % respectievelijk 3 %.

***) Tevens werd het jaarlijkse pensioen van de pensioentrekkenden met f 200 verhoogd

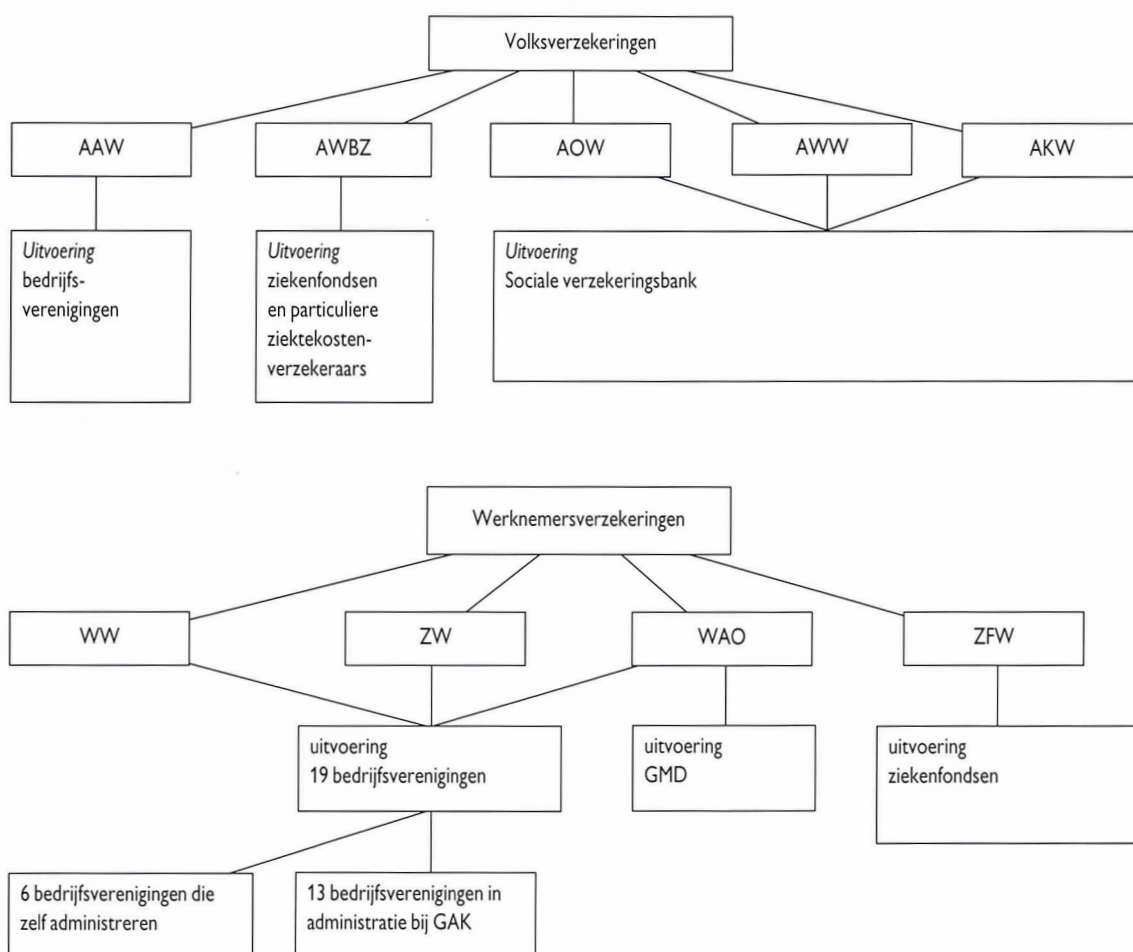
****) Tevens werd het jaarlijkse pensioen van pensioentrekkenden geboren voor 1 januari 1914 met f 1.200 verhoogd.

BIJLAGE 4

Structuurschema volks- c.q. werknemersverzekeringen

Aftrekbare premie lijfrenteverzekering

32

GEbruikte afkortingen

AAW	Algemene Arbeidsongeschiktheidswet	ZW	Ziektewet
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
AOW	Algemene Ouderdomswet	ZFW	Ziekenfondswet
AWW	Algemene Weduwen- en Wezenwet	GMD	Gemeenschappelijke Medische Dienst
AKW	Algemene Kinderbijslagwet		adviesorgaan van de bedrijfsvereniging
WW	Werkloosheidswet	GAK	Gemeenschappelijk Administratiekantoor

Aftrekbare premie lijfrenteverzekering

maximale fiscaal aftrekbare premie voor een lijfrenteverzekering

1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f
14389	15339	15992	16305	16697	16998	16812	16863	17116	17459	17983*	18685*

* Alleen voor bestaande overeenkomsten die onder de overgangsbepalingen vallen.

Per 1 januari 1992 is het nieuwe regime voor lijfrentepremie-aftrek van toepassing:

	maximaal aftrekbaar per persoon				
	1e Tranche		voorwaardelijk		
	maximaal aftrekbaar	bij overdracht	maximaal aftrekbaar	maximaal franchise	3e Tranche aftrekbaar
	f	f	f	f	f
01-01-1992	5150	10300	51500	51500	10300
01-01-1993	5351	10702	53509	53509	10702

Eerste tranche:

De enige voorwaarde is een lijfrentecontract waarvoor premie-aftrek mogelijk is. Als de belastingvrije voet is overgedragen, kan ook de basisaftrek overgedragen worden; de eerste tranche bedraagt dan voor degene naar wie overgedragen wordt maximaal f 10702,- (1993).

Tweede tranche:

Voor degene die aan de basisaftrek niet voldoende hebben om een adequate oudedagsvoorziening op te bouwen is maximaal 25% van het persoonlijk inkomen boven de franchise aftrekbaar. In mindering komen de toename van de oudedagsreserve voor ondernemers en tienmaal de toename van de pensioenaanspraken.

Derde tranche:

Belastingplichtigen ouder dan 39 jaar met een niet te verwaarlozen tekort aan oudedags- danwel nabestaandenvoorziening komen in aanmerking voor aftrek volgens de derde tranche.

BIJLAGE 5

Ouderen naar leeftijd en burgerlijke staat

Ouderen naar leeftijd en burgerlijke staat, 1989

BEVOLKING	50 - 65 jaar		65 - 80 jaar		80 jaar of ouder	
	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen
x 1.000	1098,5	1062,5	840,4	618,3	287,3	131
BURGERLIJKE STAAT %						
Alleenstaand	24	16	53	20	86	46
waarvan:						
ongehuwd	6,2	7,1	8,8	5,7	11,8	6,2
gescheiden	6,8	6,3	4,3	3,5	2,8	2,7
weduwstaat	11,5	2,5	39,8	10,8	71,2	37,5
Gehuwd	76	84	47	80	14	54

(Bron: Statistisch jaarboek 1990/CBS)

Ouderen naar leeftijd en burgerlijke staat, 2010

BEVOLKING	50 - 65 jaar		65 - 80 jaar		80 jaar of ouder	
	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen
x 1.000	1664	1651	997	832	433	186
BURGERLIJKE STAAT %						
Alleenstaand	33	30	51	26	86	45
waarvan:						
ongehuwd	9,3	14,2	5	6,7	7,4	5,9
gescheiden	15,6	13,4	11,4	10,3	6	5,9
weduwstaat	8	2	34,3	9,1	72,5	33,3
Gehuwd	67	70	49	47	14	55

(Bron: Bevolkingsprognose voor Nederland 1988-2050/CBS)

BIJLAGE 5

Ouderen naar leeftijd
en burgerlijke staat

35

Ouderen naar leeftijd en burgerlijke staat, 2040

BEVOLKING	50 - 65 jaar		65 - 80 jaar		80 jaar of ouder	
	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen
x 1.000	1407	1353	1515	1223	688	320
BURGERLIJKE STAAT %						
Alleenstaand	46	44	64	48	88	57
waarvan:						
ongehuwd	26,3	30,7	22,2	29,8	10	16,6
gescheiden	13,9	11,5	15,4	11,5	17,4	13,8
weduwstaat	6,2	1,6	26,1	6,9	60,2	26,6
Gehuwd	54	56	36	52	12	43

(Bron: Bevolkingsprognose voor Nederland 1988-2050/CBS)

Ouderen naar leeftijd en burgerlijke staat, 2050

BEVOLKING	50 - 65 jaar		65 - 80 jaar		80 jaar of ouder	
	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen
x 1.000	1497	1447	1250	950	752	346
BURGERLIJKE STAAT %						
Alleenstaand	47	44	66	49	89	64
waarvan:						
ongehuwd	26,7	30,7	25,7	30,7	19,7	28,6
gescheiden	13,8	11,5	14,8	11,4	16,4	11,8
weduwstaat	6,1	1,6	25,2	6,8	53,3	23,1
Gehuwd	53	56	34	51	11	36

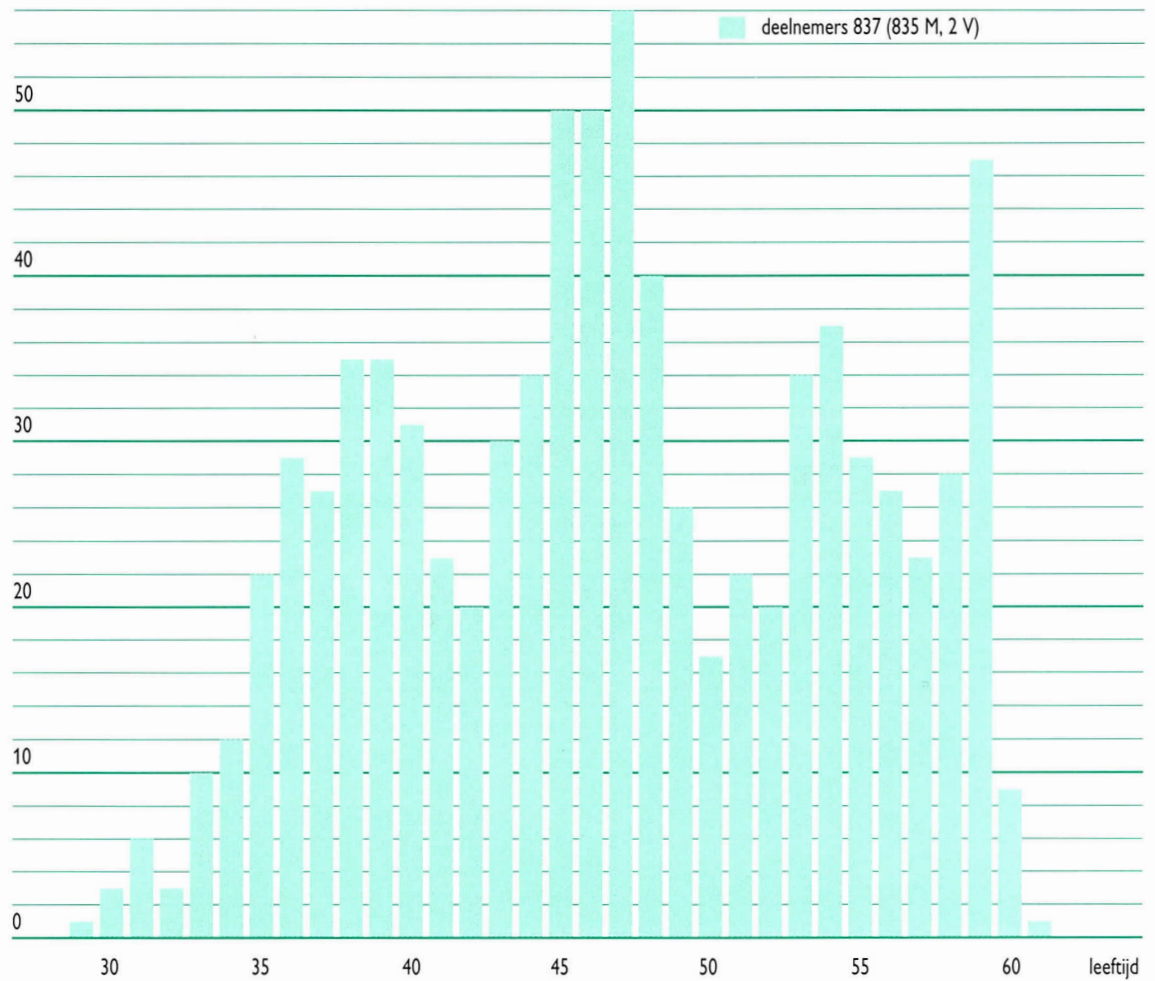
(Bron: Bevolkingsprognose voor Nederland 1988-2050/CBS)

BIJLAGE 6

36

FREQUENTIEVERDELING DEELNEMERS JANUARI 1994

60 (aantallen)

BIJLAGE 7

Voorbeelden van pensioenuitkeringen
in ronde bedragen uit de
loodsenregeling 1994

37

	bruto f	netto *) f
INVALIDITEITSPENSIOEN		
Reglementaire uitkering (max. 75 % van PGS, inclusief AAW)	95.396	
overhevelingstoelage	<u>8.856</u>	
Totale uitkering		
- ongehuwd	104.252	59.300
- gehuwd	104.252	62.900
INGEGAAN OUDERDOMSPENSIOEN		
Totale uitkering (bij max. loodsenpensioen en AOW)		
- ongehuwd	75.059	54.800
- gehuwd (beiden > 65 j. LB groep 2)	82.018	63.500
INGEGAAN WEDUWEN- EN WEZENPENSIOEN		
Totale (gezins-)uitkering (bij max. loodsenpensioen, inclusief AWW)		
- < 65 jaar, geen kinderen	67.596	42.100
- < 65 jaar, 1 kind (LB groep 4)	84.007	56.100
- < 65 jaar, 2 kinderen (LB groep 4)	92.020	63.500
- < 65 jaar, 3 kinderen (LB groep 4)	100.033	71.000
- > 65 jaar, geen kinderen, inclusief AOW	57.888	46.200
FUNCTIONEEL LEEFTIJDSPENSIOEN (FLP) 1994		
- FLP 55-60 jaar LB groep 2	110.592 **)	58.100
LB groep 3	110.592	61.700
- FLP 60-65 jaar LB groep 2	98.424 ***)	52.700
LB groep 3	98.424	55.700

*) Sterk afhankelijk van individuele fiscale omstandigheden.

	) f	*) f
- basisbedrag(index)	91.896	79.728
- overhevelingstoelage	8.856	8.856
- pensioenpremie	9.840	9.840
Totaal	110.592	98.424

